

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה
העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה
להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 בני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטנשט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת

הרה"ק רבי אברהם חיים בהג"ר גדליה מזלאטשוב זצ"ל

הרה"ק רבי הלל בהרה"ק ר' יצחק פינקעלער זצ"ל

משנה א'

רבינו עובדיה מברטנורא

כוורת - שיש לה שולים, ומחזקת ארבעים סאה בלח שהן כוריים ביבש שאינה מקבלת טומאה, ומוטה על צדה בתוך הפתח ומקצתה בחוץ ומקצתה בבית.

ופיה לחוץ - ושוליה לפנים.

כזית מן המת נתון תחתיה - מבחוץ.

כל שהיא כנגד הזית - אם הזית תחתיה וכלים על גבה כנגדו, או הזית על גבה וכלים תחתיה כנגדו.

תחתיה וגבה טמא - אבל מה שבתוכה טהור. דאף על פי שהכוורת מצלת על מה שבתוכה, אינה מצלת על מה שתחתיה וגבה כנגד הזית של טומאה. דעל מה שבתוכה דין הוא שתציל, דאפילו מונחת באהל המת מצלת בצמיד פתיל, כיון שאינה מקבלת טומאה, אבל מה שתחתיה ושעל גבה אינה מצלת כיון דכלי היא, כדתנן לעיל פרק ו' אדם וכלים נעשים אהלים לטמא אבל לא לטהר.

וכל שאינו כנגד הזית תוכה והזית טהור - הכי קאמר, כלים שתחתיה וגבה שאינן כנגד הזית של טומאה, ותוכה כלומר כלים שבתוכה ואפילו הן כנגד הזית, וכלים נמי שבבית, הכל טהור.

בבית אין טמא אלא הבית - אם הכזית בבית אין טמא אלא הבית, אבל הכלים שבתוך הכוורת טהורים, דפיה לחוץ.

בתוכה הכל טמא - אם הכזית בתוך הכוורת, הכל טמא. דבכוורת שהיא נקובה מן הדפנות בפותח טפח עסקינן, כדבעינן למימר לקמן (משנה ג'), אלא שהנקבים פקוקים בקש ואין הסתימה מהודקת, ודרך הנקבים יוצאה הטומאה לבית כיון דלא מהודקי, ואפילו כלים שתחתיה ושעל גבה מבחוץ טמאים, דכיון שהזית בתוכה רואין אותה כאילו היא מלאה טומאה, ואין כלי מציל על מה שתחתיו ועל גביו. אבל כשהטומאה בבית, אמרין לעיל דאין טמא אלא הבית, שאין הטומאה נכנסת בכוורת דרך נקבים אף על פי שיש בהן פותח טפח והואיל והן פקוקים, ודרך פיה אינה נכנסת שהרי פיה לחוץ.

על פרק זה רבו הפירושים, וכל מפרש בחר דרך לפרש את המשניות בפרק זה, אנו בחרנו ללכת בדרכו של הרב קהתי שהולך לפי שיטת בעל 'המעייני יהושע', שמפרש שהכוורת שעליה מדבר פרקנו (עד משנה יב) היא כוורת שעשויה מאדמה או מאבן, ואין היא מחזיקה ארבעים סאה בלח, ולפיכך אין היא מקבלת טומאה.

פּוֹרֵת כגון שהיא עשויה מאדמה ולכן אינה מקבלת טומאה **שְׁהִיא בְּתוֹךְ הַפֶּתַח** והיא מונחת על צידה בפתח הבית, כאשר חלק ממנה נמצא בתוך הבית, וחלק נמצא מחוץ לבית **ופיה לחוץ** ופתח הכוורת פונה כלפי חוץ הבית, אזי אם **כְּזִית מִן הַמֵּת נָתוּן תַּחְתֶּיהָ, או על גְּבֵה מִבְּחוּץ** כלומר אם כזית מן המת נמצא מתחת, או מעל לכוורת, בחלק הכוורת שנמצא מחוץ לבית, ולא בזה שנמצא תחת תקרת הבית, כלומר שהכזית שנמצא מתחת לכוורת הוא טומאה רצוצה, לפי שמדובר כאן שאין הכוורת גבוהה מן הארץ בשיעור טפח, או שהכזית נמצא מעל הכוורת, שאף במקרה זה הטומאה היא רצוצה, שהואיל והכוורת היא כלי טהור שאינו מקבל טומאה והרי כלים אינם חוצצים בפני הטומאה, לפיכך אנו מחשיבים את הטומאה כאילו היא נמצאת מתחת לכוורת, נמצא שאף בכגון זה מדובר על טומאה רצוצה, והרי טומאה רצוצה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת ומטמאה את כל מה שכנגדה, לפיכך **כָּל שֶׁהוּא כְּנֶגֶד הַזִּית תַּחְתֶּיהָ וְגֵבֵה** כלומר כל מה שנמצא תחת הכוורת או מעליה והוא כנגד הכזית מן המת - **טָמֵא** כלומר נטמא, כמו שהסברנו שטומאה רצוצה מטמאה את כל מה שכנגדה למעלה ולמטה. **וְכָל שֶׁאִינוֹ כְּנֶגֶד הַזִּית** וכל מה שלא נמצא כנגד הטומאה מלמעלה ומלמטה, וכן **תּוֹכָה** כלומר כל מה שנמצא בתוך הכוורת, אפילו מה שנמצא כנגד הטומאה **וְהַבֵּית** והבית שעל פתחו מונחת הכוורת - **טָהוֹר** משום שטומאה רצוצה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת ומטמאה רק את מה שכנגדה, אבל אינה מתפשטת לצדדים, ותוכה טהור הואיל והכוורת אינה מקבלת טומאה, מפני שהיא כלי אדמה, לפיכך אין הטומאה נכנסת לתוכה, והרי היא ככלי חרס טהור המוקף צמיד פתיל ומונח באוהל המת, שאע"פ שהוא מוקף בטומאה (שכן כל האוהל מלא טומאה), מכל מקום כל מה שבתוכו טהור, לפיכך אף בכוורת כל מה שבתוך הכוורת טהור, אפילו מה שנמצא כנגד הטומאה שנמצאת מחוץ לכוורת, והבית טהור לפי שהטומאה מונחת מחוץ לבית. אם היה הכזית מן המת מונח **בְּבֵית** בתוך הבית - **אֵין טָמֵא אֶלָּא הַבֵּית** אבל מה שבתוך הכוורת טהור, הואיל ופתח הכוורת פונה כלפי חוץ הבית, וכן אין הטומאה עוברת תחת הכוורת, לפי שהמדובר שאין הכוורת גבוהה טפח מהקרקע, וכן מה שנמצא על גבי הכוורת בחלק שמחוץ לבית טהור, שהרי על החלק שנמצא מחוץ לבית אין דבר שמאחיל עליו, ולכן אין שום דבר שימשוך את הטומאה מן הבית לשם. ואם הכזית מן המת נמצא **בְּתוֹכָה** בתוך הכוורת - **הַכֵּל טָמֵא** שהיות והכוורת מלאה טומאה, היא מביאה את הטומאה גם תחתיה וגם מעליה ולכל הבית, לפי שאין הכוורת חוצצת בפני הטומאה, מאחר שהיא כלי ואין כלים אפילו אלו שאינם מקבלים טומאה נעשים כאוהל לטהר (ע"י חציצה בפני הטומאה), אבל מביאה היא את הטומאה, לפיכך דופן הכוורת שמונחת למעלה (שהרי הכוורת מונחת על צידה) נעשית אוהל להביא את הטומאה על כל מה שתחתיה, אבל אינה חוצצת בפני הטומאה, ולכן הטומאה עוברת לכל מה שעל גבי הכוורת, וכן היא עוברת לכל הבית שבפתחו מונחת הכוורת.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מו"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה ב'

רבינו עובדיה מברטנורא

היתה גבוהה מן הארץ טפח - דעכשיו יש תחתיה אוהל טפח.
הכל טמא - דמביאה טומאה לבית כיון דגבוהה טפח, וכלים שעל גבה אפילו שלא כנגד הטומאה נמי טמאין ואפילו בחוץ, דתחתיה כמאן דמליא טומאה. ואין מצלת על גבה דאין כלי מציל. וכן אם טומאה בבית נמי הכל טמא מהאי טעמא, דאוהל הבית מביא טומאה לתחתיה ואין מצלת על גבה. ואם טומאה על גבה, כיון דאין מצלת על מה שתחתיה, רואים תחתיה כמאן דמליא טומאה, הלכך מה שבבית ומה שתחתיה ומה שעל גבה הכל טמא.
אלא תוכה - כלומר הכל טמא חוץ ממה שבתוכה שטהור.

הִיְתָה גְבוּהָהּ מִן הָאָרֶץ טַפַּח אם אותה הכוורת שנמצאת בתוך פתח הבית, שעליה למדנו במשנה הקודמת, היתה גבוהה מהקרקע טפח, נמצא שיש תחתיה אוהל בשיעור של טפח על טפח, אזי אם טְמֵאָה תַּחְתֶּיהָ אם הטומאה תחת הכוורת, ואפילו אם היא תחת אותו חלק מהכוורת שנמצא מחוץ לבית, או אם הטומאה נמצאת בַּבַּיִת, או שהטומאה נמצאת עַל גְּבֵהָ על הכוורת ואפילו אם נמצאת בחלק הכוורת שנמצא מחוץ לבית - הַכֹּל טָמֵא כל מה שבבית ומה שמעל ומתחת לכוורת טמא, לפי שאם הטומאה תחת הכוורת הואיל ויש שם אוהל בשיעור של טפח על טפח, הרי הוא מביא את הטומאה לכל מה שתחתיה וממנה לבית וכן לכל מה שנמצא על גבה, הואיל ואין הכוורת חוצצת בפני הטומאה, ואם הטומאה בבית, הרי הטומאה נכנסת מתחת לכוורת, ומשם עוברת היא למה שעל גבי הכוורת, ואם הטומאה נמצאת על גבי הכוורת, הרי זה נחשב כאילו הטומאה נמצאת מתחת לכוורת (כמו שלמדנו במשנה הקודמת, הואיל ואין הכוורת חוצצת בפני הטומאה) והרי תחת הכוורת נחשב כאוהל המטמא את כל מה שנמצא תחת הכוורת, וכן את מה שבבית, וכן את כל מה שנמצא על גבי הכוורת (כמו שלמדנו לעיל), אֶלָּא תוֹכָה של הכוורת נשאר טהור, ולפיכך כל מה שבתוכה טהור, לפי שהכוורת מצילה על מה שבתוכה הואיל והיא כלי טהור, שמציל מפני הטומאה בדומה לכלי חרס המוקף צמיד פתיל שמונח באוהל המת (כמו שלמדנו במשנה הקודמת). ואם הטומאה נמצאת בַּתוֹכָה בתוך הכוורת - הַכֹּל טָמֵא כמו שביארנו בסוף המשנה הקודמת.